

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น
ข้อมูล ณ วันที่ เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายสมภาร...บุราณ
๒. เลขประจำตัวประชาชน ..
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๔๔ หมู่ ๑๑ ตำบลบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น
โทรศัพท์ ๐๙๖-๑๙๗๖๓๔๙
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๐๙
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษาปวช.....
สถาบันการศึกษากศน..บ้านฝาง.....
คณะ/สาขาวิชาคอมพิวเตอร์พื้นฐาน.....
๖. อาชีพปัจจุบัน
☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ.....
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๑๒๐,๐๐๐..... บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก..เกษตรผสมผสาน..ถั่วลิสง..ข้าว..ฝรั่ง....
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๕ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
 ๑. แปลงฝรั่งกิมจู
 ๒. แปลงผักปลอดสารพิษ
 ๓. แปลงปศุสัตว์
 ๔. ประมง เลี้ยงปลาในบ่อกินพืช
 ๕. แปลงถั่วลิสง
๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๗ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานเรียนรู้ ๑ การลดต้นทุนการผลิต โดยเน้นนำวัตถุดิบจากธรรมชาติมาเป็นองค์ประกอบในการผลิต ไม่ต้องลงทุนซื้อปุ๋ยซึ่งมีราคาที่สูงมากในปัจจุบัน นำเอาองค์ความรู้ด้านวิชาการมาผนวกใช้ ทำให้การผลิตสินค้าลดต้นทุนลง และมีกำไรมากขึ้น

ฐานการเรียนรู้ ๒ การปรับปรุงบำรุงดิน ซึ่งองค์ประกอบส่วนนี้สำคัญ นอกจากใช้ปุ๋ยพืชสดแล้ว สมาชิกยังใช้ปุ๋ยคอกมาปรับสภาพให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ สามารถปลูกพืชผักได้อย่างต่อเนื่อง ได้ผลผลิตที่ดีมีคุณภาพทางโภชนาการ

ฐานเรียนรู้ ๓ การป้องกันกำจัดศัตรูพืชผักแบบผสมผสาน โดยใช้สมุนไพรพื้นบ้าน เช่น ตะไคร้หอม ใบมะ
กูด มะนาว ใบยูคาลิปตัส ข่า โลชั่น หนอนตายอยาก ไหลแดง ฯลฯ มาประยุกต์ใช้ โดยไม่เป็นอันตรายต่อ
ผู้บริโภค โดยไม่ใช้สารเคมีในการผลิต ทำให้ผลผลิตมีรสชาติ กรอบ หวาน เป็นเอกลักษณ์ เฉพาะตัวของกลุ่ม

ฐานเรียนรู้ ๔ การบริหารจัดการตลาดพืชผัก โดยกลุ่มเน้นคุณภาพ พัฒนาสินค้า ให้เป็นที่นิยมและรู้จัก
แพร่หลายในกลุ่มผู้บริโภค โดยเริ่มต้นจากกลุ่มเกษตรกรในชุมชน และขยายตลาดสู่ชุมชนภายนอก ตลอดจน
พ่อค้า แม่ค้าที่หลังไหลเข้ามาซื้อผักและสินค้าของกลุ่มสมาชิก สร้างรายได้ให้กับสมาชิกและส่งผลให้กลุ่มมี
ประสิทธิภาพ มีความเข้มแข็งและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน ไม่มีปัญหาเรื่องการตลาด จนไม่สมาร
ถผลิตได้ทันต่อความต้องการของผู้บริโภค

ฐานที่ ๕ ฐานเรียนรู้ด้านประมง การเลี้ยงปลาในบ่อ

ฐานที่ ๖ ฐานเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ การเลี้ยงโคพันธุ์พื้นเมือง หมูป่าพันธุ์ผสม ไก่ไข่ ไก่พันธุ์พื้นเมือง และเป็ด

ฐานที่ ๗ ฐานเรียนรู้ การบริหารจัดการฟาร์ม โดยเน้นการจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย ให้เป็นระบบ สู่
การพัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างยั่งยืน สร้างความมั่นคงทางอาหาร ให้กับเกษตรกรได้อย่างภาคภูมิใจ

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๔.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

การผลิตผักปลอดสารพิษ เทคนิคการผลิตที่อาศัยสมุนไพรธรรมชาติ และวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชน
ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑.หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.บัญชีครัวเรือน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑.การเลี้ยงปลาในบ่อดิน การเลี้ยงปลาให้ได้ผลผลิตที่เร็ว ลดต้นทุนโดยการทำแซนวิชปลา
เพิ่มเสริมธาตุอาหาร การปรับสภาพน้ำให้มีออกซิเจนเพียงพอต่อปลาโดยใช้น้ำหมักชีวภาพ

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา
และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

การปลูกฝรั่งกิมจูให้มีรสชาติ กรอบหวาน เป็นเอกลักษณ์ และเป็นที่ต้องการของตลาด โดยใช้ต้นทุน
น้อย แต่ผลผลิตได้ตลอดปี

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับ
จังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วม
จัดทำแผนอย่างละเอียด)

เริ่มจากการประชุมคณะกรรมการ ศพก.ในระดับอำเภอ เพื่อสอบถามผลการดำเนินงานต่างๆ ปัญหาที่
เกิดขึ้นในแต่ละ ศพก. เครือข่าย รวบรวมปัญหาเพื่อประธานศูนย์ ศพก.หลัก นำเข้าไปในการประชุมระดับ
จังหวัด เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผน

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ
อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

มีคณะกรรมการ ศพก. ร่วมประชุมการจัดทำแผน ร่วมกับเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรอำเภอ ประมง
อำเภอ ปศุสัตว์อำเภอ ร่วมประชุมและจัดทำแผน

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

เคยทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ทำให้เกิดการขาดทุน จึงทำการปรับเปลี่ยนหันมาทำการเกษตรแบบผสมผสาน และนำเอาเทคนิคการผลิตต่างมาใช้ในการลดต้นทุนการผลิต แต่ให้ผลผลิตที่เพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดความคุ้มค่า และปลอดภัยจากสารเคมีต่างทั้งผลผลิต และผู้ผลิตเอง มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ช่วงที่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว มีการใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีต่างๆ ทำให้สุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง ผลตอบแทนที่ได้ก็ไม่คุ้มค่า ดินเสื่อมสภาพ ไม่มีความอุดมสมบูรณ์ และความหลากหลายของทางชีวภาพพบนก หนอง แมลง สัตว์ต่างๆ ก็ไม่มี จึงเป็นสิ่งผลักดันให้อยากทำการเกษตรที่ปลอดภัยจึงนำเอาเทคนิค วิเทคโนโลยี วิธีการต่างๆ เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของเราเอง

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

๑.การปรับปรุงบำรุงดิน การฟื้นฟูสภาพของดินหลังจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว โดยการปลูกพืชปุ๋ยสด แล้วทำการไถกลบ การปลูกพืชตระกูลถั่ว สลับกับการปลูกผัก การปลูกพืชหมุนเวียน

๒.การผลิตน้ำหมักสมุนไพรพื้นบ้าน ที่มีในท้องถิ่น เพื่อใช้ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ในแปลง

๓.การผลิตปุ๋ยหมักใช้เอง จากวัสดุที่เหลือทางการเกษตร

๔.การใช้แผนแดง เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๕.การใช้แสงไฟ เพื่อล่อแมลง เพื่อป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช พร้อมเป็นรายได้เสริมจากการขายแมลง

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

๑.การใช้แผนแดง การผสมอาหารสัตว์ เป็ด ไก่ เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๒.การใช้กลอยในการกำจัดหนอยกระทุ้ในแปลงข้าวโพด

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

๑.พืชบางชนิดมีการเก็บเมล็ดพันธุ์เอง โดยการคัดเลือกต้นที่มีความแข็งแรง ด้านทานต่อโรคและแมลงจากแปลงในศูนย์ เก็บไว้เพื่อเก็บเมล็ด นำมาปลูกในรอบถัดไป

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ถั่วลิสง..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑.....ไร่

๑.๒)ผัก..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๒.....งาน

๑.๓) พื้นที่ปลูกจำนวน.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ...ปลาหมอแปลงเทศ..... จำนวน.....๓๐,๐๐๐.....(ตัว)

๒.๒) ...ปลานิล..... จำนวน.....๑๐,๐๐๐..... (ตัว)

๒.๓) ...ปลาตะเพียน..... จำนวน.....๑๐,๐๐๐..... (ตัว)

๒.๔) ...ปลารวม(ธรรมชาติ)..... จำนวน.....๑๐๐,๐๐๐..... (ตัว)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)เป็ดบาห์ลี..... จำนวน.....๑๐.....ตัว

๓.๒)โคเนื้อ..... จำนวน.....๑๐.....ตัว

๓.๓)ไก่พื้นเมือง..... จำนวน.....๑๐.....ตัว

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)ฝรั่งกิมจู..... จำนวน.....๑๐.....ต้น

๔.๒)ไผ่กิมซุง..... จำนวน.....๑๕.....ต้น

๔.๓)มะม่วงฟ้าลั่น..... จำนวน.....๑๐.....ต้น

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑)ผัก..... เป็นเงิน.....๑๖,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๒)ถั่วลิสง..... เป็นเงิน.....๓,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๓)ฝรั่งกิมจู..... เป็นเงิน.....๖,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๔) เป็นเงิน.....บาท/ไร่

๑.๕) เป็นเงิน.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๒๕,๐๐๐.....บาท/ไร่

รายได้๓๔,๐๐๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ผัก.....ฝรั่งกิมจู.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....๑,๐๐๐.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....บาท/สัปดาห์

- ๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ถั่วลิสง.....
เฉลี่ยรายได้เดือนละ...๑๐,๐๐๐.....บาท/เดือน
- ๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าว.....
เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๓๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

- ๑.เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชนและเกษตรกรทั่วไป
- ๒.มีความสุข ครอบครัวยั่งยืน สุขภาพร่างกายแข็งแรง
- ๓.คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น จากการที่นำเอาความรู้ไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

- ๑.ไม่มีการใช้สารเคมีในพื้นที่แปลง ทำให้มีสัตว์ นก แมลงหลากหลายชนิด มีทั้งแมลงที่ดี ตัวห้ำ ตัวเบียน ตัวช่วยในการกำจัดแมลงศัตรูพืชโดยธรรมชาติ
- ๒.การปรับปรุงบำรุงดินเกิดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งจุลินทรีย์ สัตว์ต่าง
- ๓.การนำเอาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาทำปุ๋ยหมัก ไม่มีการเผาในพื้นที่

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- ๑.ทำให้มีสัตว์ นก แมลงหลากหลายชนิด มีทั้งแมลงที่ดี ตัวห้ำ ตัวเบียน ตัวช่วยในการกำจัดแมลงศัตรูพืชโดยธรรมชาติ
- ๒.ดินเกิดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งจุลินทรีย์ สัตว์ต่าง
- ๓.ไม่มีวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

ได้รับรางวัลชมเชยในการประกวดศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในระดับจังหวัด

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

การบริหารจัดการพื้นที่ ตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่โดยปรับให้เหมาะสมกับพื้นที่ สามารถเป็นวิทยากรในการอบรมให้ความรู้แก่หน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) สำนักงานปศุสัตว์ เรือนจำกลางขอนแก่น เกษตรกรในพื้นที่ และนอกพื้นที่

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

๑. ช่วยให้คำปรึกษาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของหนอนกระทู้ในแปลงข้าวโพดโดยการชักล่อย ในการกำจัด

๒. ให้คำปรึกษาเรื่องเทคนิคการทำให้ฝรั่งมีรสชาติที่ดี หวานกรอบอร่อย

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรโดยผ่าน ช่องทางเกษตรกรที่เข้ามาขอคำปรึกษา เกษตรกรที่มาอบรมภายในศูนย์ ศพก. การใช้เวทีในการประชุมกันผู้ใหญ่บ้านในระดับตำบล และอำเภอ ร่วมไปถึงการเข้าร่วมเป็นวิทยากรต่างๆ การเข้าร่วมประชุม เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางด้านการเกษตรให้ได้มากที่สุดตัวอย่างเช่น ในช่วงของก่อนการปลูกข้าวประชาสัมพันธ์เรื่องการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เงื่อนไขต่างๆการเฝ้าระวังในการแพร่ระบาดของแมลงศัตรูพืช ตามช่วงเวลาต่างๆ

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

เกษตรกรที่เคยมาอบรม หรือเคยศึกษาดูงานได้นำเอาองค์ความรู้จากการถ่ายทอดจากศูนย์ ศพก. ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง รวมทั้งการผลิตในครัวเรือน นำมาบริโภคในครัวเรือน ช่วยประหยัดรายจ่ายในครัวเรือน

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ร่วมเวทีประชาคมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาด้านการเกษตร ด้านการผลิต นำข่าวสารที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนภาครัฐและชุมชนนำเสนอแผนการผลิตแต่ละปี เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งข้อมูลด้านวิชาการกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ราษฎรชาวบ้าน ตลอดจนแก่นำในชุมชนให้เกิดการมีส่วนร่วมด้านเกษตรด้วย

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

๑. เป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตร การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มมูลสินค้าเกษตรที่ผลิต

๒. เป็นสื่อกลางระหว่างหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน นำข่าวสารด้านการเกษตรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรได้รับรู้

๓. เป็นจุดถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิชาการ และการทอดเทคโนโลยีการผลิต

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน มีความภูมิใจที่มีโอกาสและสร้างโอกาสให้กับเกษตรกรทั่วไปได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอนพระราชปณิธานของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และ ๑๐ เป็นเกษตรกรต้นแบบของอำเภอบ้านฝางเป็นแก่นนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมและแผนการผลิตให้กับกลุ่มสมาชิก และเกษตรกรที่สนใจมาศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ความเสียสละที่มุ่งหวังพัฒนาอาชีพ การทำงานการทุ่มเททั้งร่างกายแรงใจให้ชุมชนมีอยู่มีกินมีใช้ ประหยัดอดออมนำความรู้และวิชาการใหม่ๆที่เกิดการพัฒนาด้านการเกษตรนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต เรียนรู้ทุกขั้นตอนของการผลิต เพื่อให้ชุมชนได้เข้าใจในกระบวนการผลิตด้วย

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

มุ่งมั่นในการทำงานเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐและชุมชนบำเพ็ญตน เพื่อยังผลให้เกิดความอยู่ดีกินดีฝึกฝนในการทำงานทั้งส่วนตนและส่วนรวม เป็นแบบอย่างให้กับคนรุ่นใหม่ นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานสู่ความยั่งยืนของชุมชน

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

รู้ตน รู้คนอื่น รู้ความต้องการ สืบสานอาชีพเกษตรกรรม ทำความดีเพื่อแผ่นดิน ปลุกจิตสำนึก รักถิ่นบ้านเกิด

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านฝาง

๑.นางสาวพัชรินทร์ ทุมแก้ว	วิทยากรกระบวนการ
๒. นางสาวพรรณทิพา ทองคำเปลว	ผู้จับประเด็น ผู้จัดบันทึก
๓. นางสาวธัญลักษณ์ อีระพรกิตติกุล	ผู้เก็บภาพ วิดีโอและอัดเสียง

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. ใช้แบบสอบถาม สอบถาม-ตอบ จัดบันทึกตามแบบฟอร์ม
๒. ถ่ายภาพ
๓. สรุปรายข้อมูล

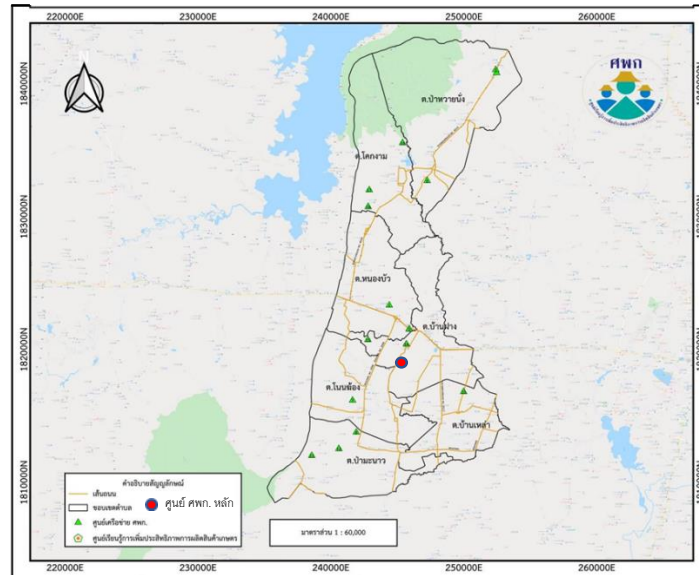
๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

***หมายเหตุ ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

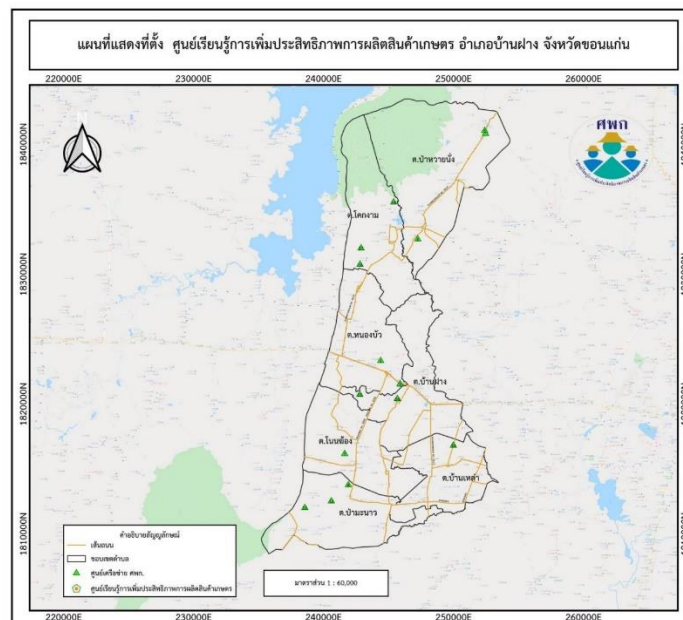
๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้ง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านฝาง

แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. เครือข่าย อำเภอบ้านฝาง

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านฝาง ที่ตั้ง : บ้านดอนหิน หมู่ 11 ตำบลบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

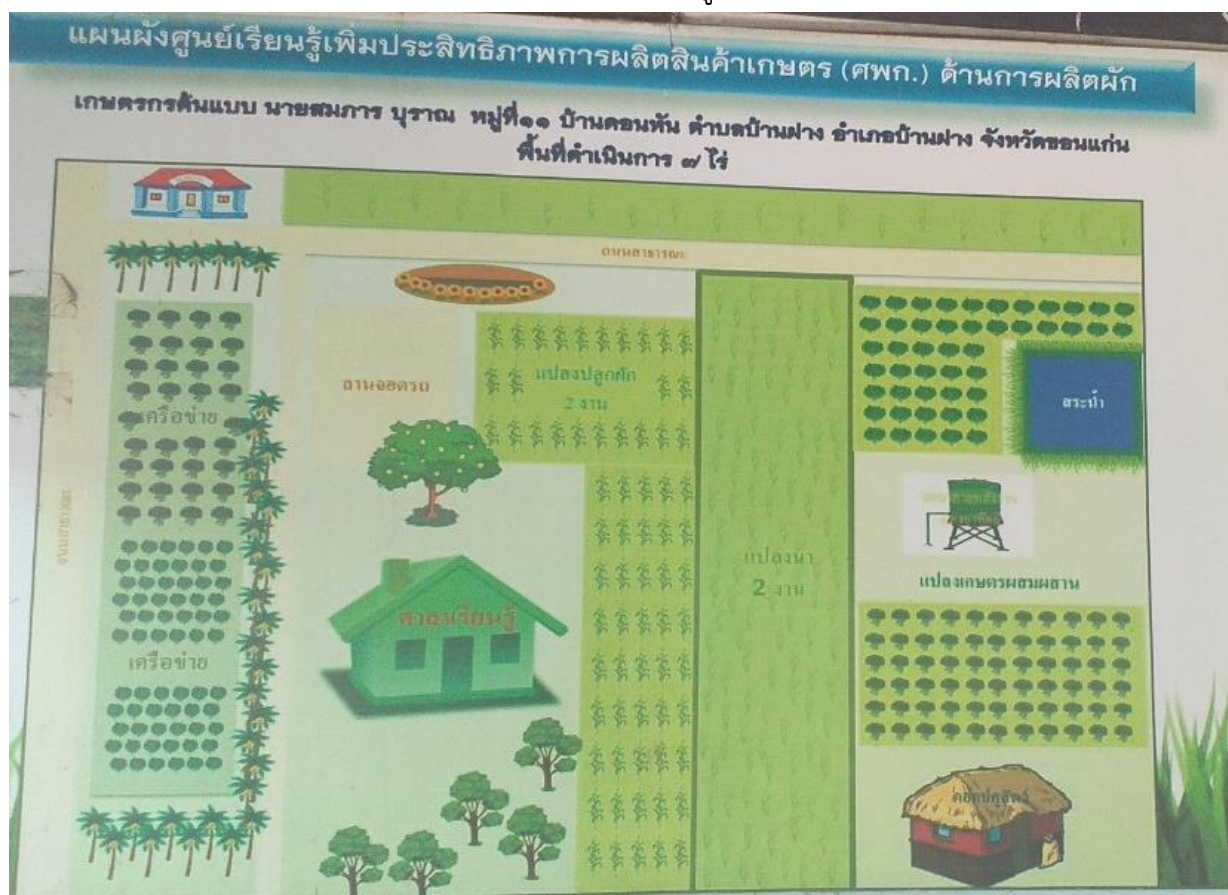
สินค้าหลัก : เกษตรผสมผสาน เกษตรต้นแบบ : นายสมการ บำรุง เบลูโทรศัพท์ : 096-6459758

ที่	ชื่อเกษตรกร	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภทศูนย์	ที่อยู่
1	นายจิระวัฒน์ ลอกลีละ	นายจิระวัฒน์ ลอกลีละ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรพอเพียง/เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 10 ตำบลหนองบัว
2	นายสมหมาย สีลาคุณ	ศูนย์จัดการดินและปุ๋ยชุมชน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	หมู่ที่ 7 ตำบลหนองบัว
3	นายสมหมาย สีลาคุณ	แปลงใหญ่ข้าวโพด	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	หมู่ที่ 8 ตำบลหนองบัว
4	นายอิน ทัศนาศา	นายอิน ทัศนาศา	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านฝาง
5	นายอนงค์ วิเศษศักดิ์	ศูนย์ ศรชลาลัย	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านฝาง
6	นายอเล็ก สุวัญ	แปลงใหญ่ข้าว	ศูนย์เรียนรู้ข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	หมู่ที่ 12 ตำบลบ้านฝาง
7	นางสาวสายธาร พิมพ์เพ็ญ	นางสาวสายธาร พิมพ์เพ็ญ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรพอเพียง/เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 10 ตำบลโนนสูง
8	นายวิทย์ ปัทมวง	นายวิทย์ ปัทมวง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรพอเพียง/เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 10 ตำบลโนนสูง
9	นายชนชัย ชูกระตัง	ศกช.อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรพอเพียง/เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 8 ตำบลโนนสูง
10	นายศร กุณา	นายศร กุณา	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรพอเพียง/เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านฝาง
11	นายวิรัตน์ เสงี่ยมอนันต์	ศกช.อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรพอเพียง/เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านฝาง
12	นายสุเมธ คุ้มแก้ว	นายสุเมธ คุ้มแก้ว	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรพอเพียง/เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านฝาง
13	นายสมชาย วรรณศรี	นายสมชาย วรรณศรี	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรพอเพียง/เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านฝาง
14	นายสุธรรม มูละกิตติ	นายสุธรรม มูละกิตติ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรพอเพียง/เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 11 ตำบลบ้านฝาง
15	นายสุธรรม นามเจริญ	นายสุธรรม นามเจริญ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรพอเพียง/เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านฝาง
16	นายสุเทพ เข็มปอ	นายสุเทพ เข็มปอ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรพอเพียง/เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านฝาง
17	นายบุญดี พงษ์พันธ์	ศูนย์ ศรชลาลัย	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านฝาง
18	นายณรงค์ วิจิตรวาท	ศกช.อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรพอเพียง/เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านฝาง

อาคารเรียนรู้

การวางแผนผังศูนย์

ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกษตรกร

แปลงเรียนรู้

แปลงถั่วลิสง

แปลงฝรั่งกิมจู

เลี้ยงหอยขม

ที่ดักแมลง

แปลงนาข้าวพันธุ์ กข ๔๓

แปลงฝักทอง, แปลงแตงไทย

แปลงกล้วยน้ำหว่า

เลี้ยงเป็ด

เลี้ยงไก่บ้าน

เลี้ยงหมูป่า

เลี้ยงวัว

แปลงผักปลอดสารพิษ

การประชุมคณะกรรมการเครือข่ายศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ

ครั้งที่ ๑

ครั้งที่ ๒

ครั้งที่ ๓

ครั้งที่ ๔

เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำ

ครั้งที่ ๑

ครั้งที่ ๒

ครั้งที่ ๓

ครั้งที่ ๔

ถอดบทเรียน ถ่ายวิดีโอ

ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

- ชื่อ-สกุล นายสมการ บัวแดง
- ที่อยู่ปัจจุบัน 94 หมู่ 11 ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดขอนแก่น
- โทรศัพท์ ...096-1976349
- เกิดวันที่ 27 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2509
- ปัจจุบันอายุ 58 ปี
- ระดับการศึกษา ปวช.
- อาชีพปัจจุบัน ปลูกและจำหน่ายการเกษตรพืชอย่างเดียว
- รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร 120,000 บาท/ปี
- เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. พ.ศ. 2558

นายสมการ บัวแดง

**ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้ต่อการทำอาชีพ
การเกษตร**

ศพก.

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
(ศพก.)

สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านฉาง
จังหวัดขอนแก่น